

Pla de Desenvolupament Econòmic

per a la reactivació econòmica
de Sant Andreu 2021–2023

Ajuntament de
Barcelona

Districte de
Sant Andreu

Barcelona
Activa

**Pla de Desenvolupament Econòmic
per a la reactivació econòmica
de Sant Andreu 2021–2023**

—
Novembre 2020

Índex

1. Introducció	4
2. Perfil socioeconòmic del districte de Sant Andreu	5
3. Objectius generals 2021–2023 i indicadors d'entorn	13
4. Línies estratègiques, objectius i indicadors d'impacte/actuació	15
LE. 1 Sant Andreu, reactivació econòmica des del territori	15
LE. 2 Sant Andreu reactiva el seu comerç	17
LE. 3 Sant Andreu aposta pel treball de qualitat per sortir de la crisi	19
LE. 4 Sant Andreu promou els barris de la Franja Besòs	22
LE. 5 Sant Andreu finança projectes que dinamitzen l'economia del Districte	24
LE. 6 Sant Andreu incrementa el seu pes dins l'economia de la ciutat a partir de la reindustrialització de l'Eix Besòs	27
LE. 7 Sant Andreu enforteix l'Economia Social i Solidària	31
5. Recursos econòmics	34
6. Governança i seguiment	35

01. Introducció

Arran de la crisi econòmica provocada la pandèmia, l'Ajuntament de Barcelona ha definit i està executant una estratègia transversal de recuperació econòmica per fer front a la situació econòmica postcrisi que involucra al conjunt de l'organització municipal. S'han posat en marxa diverses mesures de reactivació econòmica per tal de mantenir el teixit empresarial de la ciutat, fomentar l'ocupació amb mesures específiques encaminades a protegir l'ocupació i el treball com a valor essencial, fomentar de manera prioritària el consum local per a la reactivació econòmica i, en definitiva, impulsar canvis de model per fer de Barcelona una ciutat més resilient, fent d'aquesta crisi una oportunitat per avançar cap a un model també més resilient, amb més cura ambiental i de la salut. Aquestes mesures s'emmarquen en l'horitzó transformador de la nova agenda econòmica per a Barcelona —*Barcelona Green Deal*. Una síntesi d'aquestes mesures es troben recollides a la guia *Barcelona mai s'atura. Guia pràctica de serveis. 55 mesures per a la reactivació econòmica*.¹

És en aquest context, el de la necessitat de reactivar l'economia al territori, en què s'emmarca el Pla de Desenvolupament Econòmic de Sant Andreu (PDE) 2021–2023, pla que planteja com a objectiu global recuperar i enfortir l'economia del Districte a tres anys vista, a partir d'un escenari com l'actual que encara presenta moltes incerteses pel que fa a la superació de l'*altra* crisi, la crisi sanitària provocada per la COVID-19.

Aquest Pla és hereu de l'anterior PDE 2017–20, en tant que continua apostant pel desenvolupament econòmic de proximitat, un model de promoció econòmica que parteix dels actius i de les necessitats que té el territori, que vol minimitzar la distància entre ciutadania i recursos públics, i que es concep a partir d'un enfocament d'economia plural i centrada en les persones.

La vocació del present Pla 2021–23 és esdevenir un marc que integri el conjunt d'accions de desenvolupament econòmic impulsades per l'Ajuntament i els actors del territori, amb la finalitat de contribuir a resoldre els reptes que té per davant el Districte i reduir les desigualtats socioeconòmiques entre els seus barris.

En el període 2021–23 que encetem ara, centrarem els esforços en generar reactivació econòmica a Sant Andreu. Ho farem a partir d'una planificació que consta de set línies estratègiques i 14 objectius, que al seu torn es desglossen en accions concretes amb impacte al territori. Aquestes accions s'aniran actualitzant al llarg dels tres anys a partir de les iniciatives que, de ben segur, sorgiran tant des de l'Ajuntament com des dels actors del Districte davant l'evolució del context econòmic.

Aquest Pla s'ha elaborat de forma conjunta entre l'equip de govern del Districte de Sant Andreu, la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori del Districte de Sant Andreu, Barcelona Activa i el programa municipal del Pla de Barris. Està prevista la seva presentació al Consell Plenari del Districte el 3 de desembre.

---

¹ <https://www.barcelona.cat/reactivacioeconomica/ca>

02. Perfil socioeconòmic del districte de Sant Andreu

Amb 151.976 habitants l'1 de gener de 2020, **Sant Andreu concentra el 9,1 % de la població de Barcelona**. La població **ha augmentat en un 1,1 % en relació a l'any 2019**, com també ha succeït al conjunt de la ciutat (+1 %).

Indicadors demogràfics i socioeconòmics de Sant Andreu. 2020

Indicadors	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Població			
Població (2020 —segons padró).	151.976	1.666.530	9,1 %
% Increment interanual població (2020/19)	1,1 %	1,0 %	
% Població amb educació universitària (2020)	24,4 %	33,4 %	6,6 %
% Població sense estudis o estudis primaris (2020)	21,0 %	17,9 %	10,6 %
% Població estrangera sobre el total (2020)	15,2 %	21,7 %	6,4 %
Entorn socioeconòmic			
Salari mitjà (2018)	27.716	30.807	
Persones ateses pels serveis socials municipals (% s/ població 2019)	4,9 %	5,1 %	8,7 %
% Llars en privació material severa (2019)	9,1	4,1	
Preu de compra d'habitatges de 2a mà (€/m ² —II Tri. 2020)	3.195	4.163	
Lloguer de l'habitatge (lloguer mitjà mensual en €/mes —II Tri. 2020)	801,4	949,8	
Índex de Renda Familiar Disponible per habitant (2017. Barcelona=100)	74,6	100,0	
% Variació interanual RFD (2017/16 —p.p)	0,1	0	

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa als indicadors d'entorn socioeconòmic, el districte de Sant Andreu té un Índex de Renda Familiar Disponible de 74,6, que el situa com el **segon districte amb menor renda per càpita de la ciutat**, proper al d'Horta-Guinardó, i només per davant de Nou Barris.

El salari mitjà (27.716 €/any) és inferior al del conjunt de la ciutat en més de 3.000 euros (un 10%), i el percentatge de llars en situació de privació material severa supera la mitjana de Barcelona en 5 punts percentuals, amb la tercera dada més alta dels districtes, mentre que el percentatge de persones ateses pels serveis socials municipals (4,9%, que suposa 12.714 persones) està proper al del conjunt de Barcelona (5,1%).

Indicadors laborals i econòmics del districte de Sant Andreu. 2020

Indicadors	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Mercat de treball			
Atur registrat	8.781	91.282	9,6%
Pes atur registrat (% s/població 16–64 anys —setembre 2020)	9,1%	8,5%	9,6%
Perfil de l'atur registrat (% s/total Districte)			
Homes	43,9%	46,5%	
Dones	56,1%	53,5%	
Menors de 30 anys	16,7%	16,4%	
Majors de 45 anys	49,4%	48,1%	
Atur de llarga durada	38,5%	35,5%	
Demandants d'ocupació no desocupats (setembre 2020)	14,133	145,644	9,7%
Pes demandants d'ocupació no desocupats (% s/població 16–64 anys —setembre 2020)	14,7%	13,5%	
Activitat econòmica i comercial			
Locals actius en planta baixa (2019)	4.449	61.558	7,2%
% Locals sense activitat (2019)	4,5%	4,4%	
Índex de Recuperació Comercial (14.10.20)	104,0	69,5	
Taxa d'Activitat Emprenedora d'autònoms/ònomes (% s/pobl. 16–64 anys —2018)	3,26	4,06	
Inversió municipal (2016–2019 en milions d'euros —actualització 17.10.19)	156	1.121,8	13,9%

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Mercat de treball

Les 8.781 persones registrades com a desocupades a Sant Andreu el setembre de 2020

representen el **9,6%** d'aquest col·lectiu a Barcelona. A causa de l'actual crisi sanitària iniciada el mes de març, l'atur registrat al Districte ha augmentat en 1.955 persones **(+28,6%)** respecte al mateix mes de 2019, el que suposa **una variació interanual inferior a la mitjana de la ciutat (+35%) i la més baixa entre els districtes.**

El 56,1 % de la població en situació d'atur són dones (2,6 punts superior a la mitjana de Barcelona) i un 18 % és de nacionalitat estrangera, un percentatge significativament inferior al de la ciutat (24,2 %). Aproximadament, la meitat de les persones en situació d'atur són majors de 45 anys i el 38,5 % fa més d'un any que està en aquesta situació, fet que fa de Sant Andreu el **segon districte en incidència de l'atur de llarga durada després de Sant Martí.**

Perfil de l'atur registrat a Sant Andreu. Setembre 2020

Sant Andreu	Nombre	% sobre Total	Variació interanual
Total atur registrat	8.781	100,0%	28,6%
Sexe			
Homes	3.854	43,9%	35,4%
Dones	4.928	56,1%	23,9%
Edat			
<25 anys	651	7,4%	38,2%
25–29 anys	813	9,3%	60,0%
30–44 anys	2.983	34,0%	43,9%
>=45 anys	4.335	49,4%	14,8%
Durada			
Fins a 6 mesos	2.835	32,3%	-8,0%
De 6 a 12 mesos	2.562	29,2%	124,9%
Més de 12 mesos	3.384	38,5%	29,9%
Població estrangera	1.579	18,0%	53,2%

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

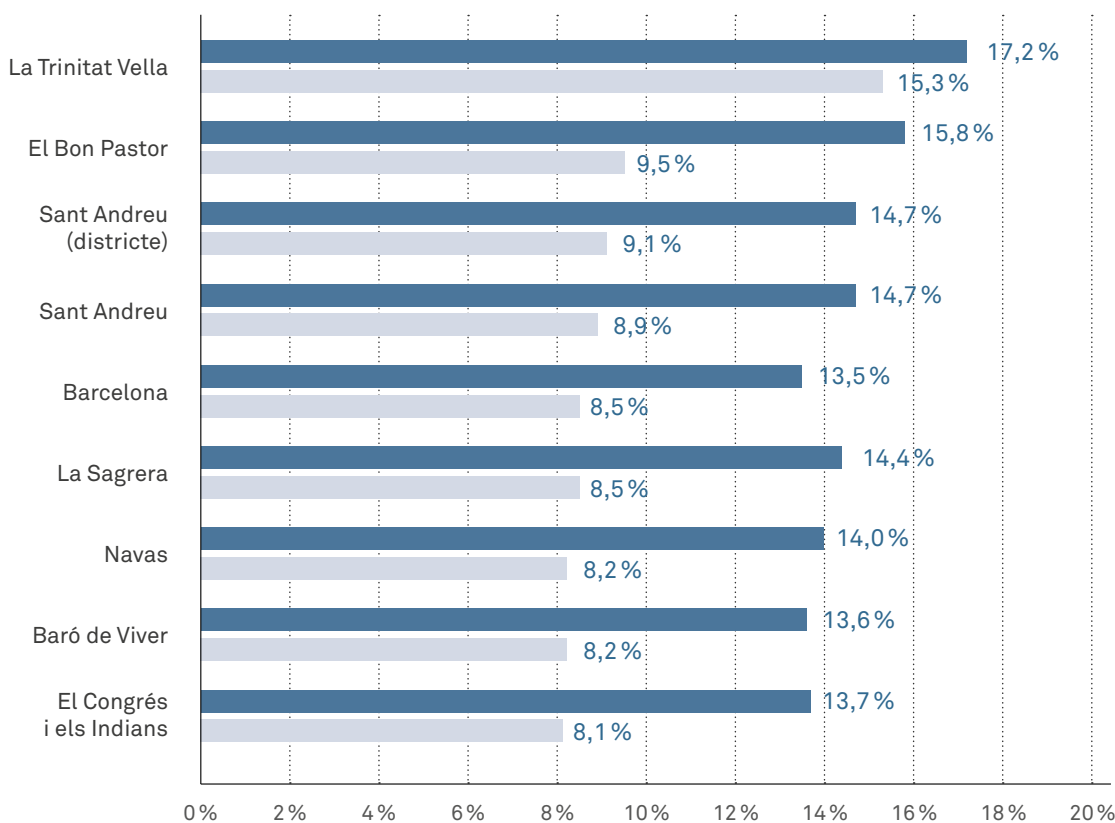
A tots els barris del Districte el pes de les dones dins l'atur registrat està per sobre de la mitjana de la ciutat (53,5 %) i destaquen els barris de Sant Andreu de Palomar i el Bon Pastor, on se situa amb 57,2 % del total en ambdós casos, mentre que la Trinitat Vella és el barri que s'acosta més a la mitjana barcelonina.

Respecte a la durada de l'atur, a tots els barris hi ha una incidència del de llarga durada superior a la mitjana de Barcelona (35,5 %). Destaquen els registres superiors al 40 % de Baró de Viver, Sant Andreu de Palomar i el Bon Pastor, mentre que Navas és el que se situa més a prop del valor de la ciutat (amb un 36,4 % del total).

El pes de l'atur registrat sobre la població en edat de treballar del Districte és del 9,1 % al setembre de 2020, 0,6 punts superior a la mitjana barcelonina. Per barris, destaca la incidència de l'atur a la Trinitat Vella (15,3 %), que, de fet, és el segon barri de la ciutat amb un atur més elevat, mentre que la resta assoleix valors propers a la mitjana de la ciutat (8,5 %). A tots els barris, el pes de l'atur femení respecte les persones en edat de treballar és superior al masculí, i cal remarcar que la incidència del pes de l'atur femení a la Trinitat Vella (17,2 %) més que duplica la mitjana de Barcelona (8,8 %).

Pes de l'atur registrat i de les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur sobre la població entre 16–64 anys (% s/total). Setembre 2020

- Demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur (% s/pob. 16–64 anys)
- Atur registrat (% s/pob. 16–64 anys)

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

El nombre de **persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur**² al districte de Sant Andreu supera les 14.100 al setembre (el 9,7 % del conjunt de la ciutat), mentre que al mes de gener eren 1.917, fet que suposa un augment exponencial (+ 563 %) des de març per causa de la pandèmia, que també s'observa a la ciutat (+ 611 %). Amb relació al **pes de les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur sobre la població de 16–64 anys**, el setembre de 2020 el districte de **Sant Andreu (14,7%) i tots els seus barris es troben per sobre de la mitjana de Barcelona (13,5%)**. Per barris, el més afectat és la

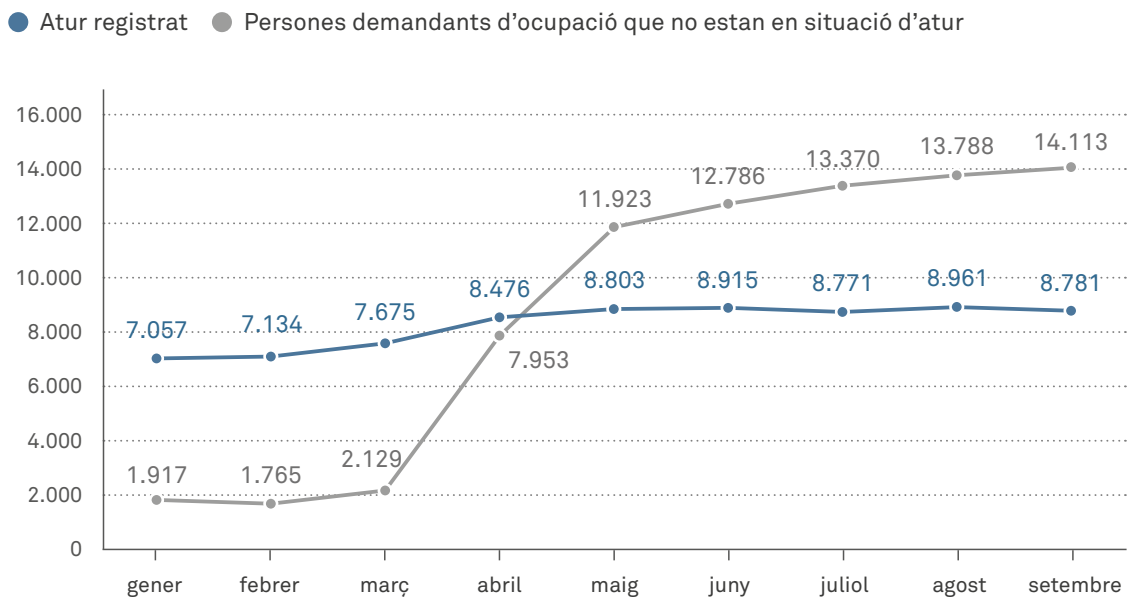
² Les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur recullen —entre altres— les persones treballadores que han estat afectades per ERTO durant la crisi sanitària i econòmica actual. Per tant és un indicador clau en aquests moments per tal de veure com evoluciona la situació al mercat laboral.

Trinitat Vella, amb un 17,2 % (3,7 punts percentuals per sobre del valor de Barcelona), seguit del Bon Pastor (15,8 %) i Sant Andreu de Palomar (14,7 %). Per sota de la mitjana del Districte es troben la Sagrera (14,4 %), Navas (14 %), el Congrés i els Indians (13,7 %) i Baró de Viver (13,6 %).

El conjunt de demandants d'ocupació (suma de la població en situació d'atur i de les persones demandants d'ocupació que no estan a l'atur) ja suposa **prop de la quarta part (23,8%) de la població d'entre 16 i 64 anys al districte de Sant Andreu**, i en el cas del conjunt de Barcelona és del 22 %, dada que reflecteix la delicada situació en la qual està immers el mercat de treball a la ciutat. Cal remarcar que, amb anterioritat a la crisi COVID, el nombre de persones treballadores demandants d'ocupació que no estan a l'atur mai no havia estat superior a l'atur registrat, mentre que al setembre s'enfila per sobre, en més de 5.300 persones i que, al barri de la Trinitat Vella, més del 30 % de la població adulta està en aquesta situació.

Evolució de l'atur registrat i les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur a Sant Andreu. 2020

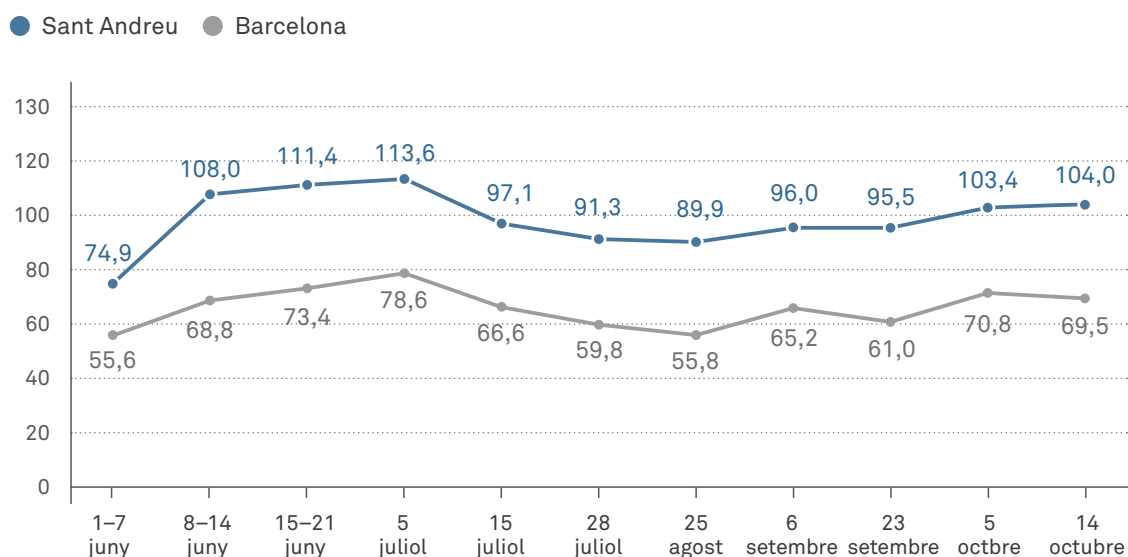
Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

Activitat econòmica i comercial a Sant Andreu

A mitjans d'octubre, segons dades facilitades pel Banc de Sabadell a partir de la despesa amb targeta de crèdit, Sant Andreu destaca com l'únic districte que ha recuperat el pols de l'activitat comercial i on el nombre de transaccions realitzades al Districte en el conjunt de serveis en planta baixa ja supera el del mateix període de l'any anterior. Així, **l'índex de recuperació comercial³ a mitjans d'octubre és del 104 %, l'únic superior a 100 entre els districtes, i en tot el període estudiat l'evolució a Sant Andreu és clarament més favorable que la de l'índex mitjà de la ciutat.**

Aquest resultat s'explica pel fet que **l'impacte de la crisi COVID es fa sentir amb especial intensitat als districtes centrals amb major presència de l'activitat turística**, on el comerç i la restauració es veuen fortament afectats, **mentre que l'activitat comercial de la resta dels districtes, com Sant Andreu, mostra una major resiliència** i es veu afavorida per la rellevància de la compra de proximitat durant la pandèmia.

Índex de recuperació comercial al conjunt de sectors de l'economia (% sobre el mateix període de l'any anterior)

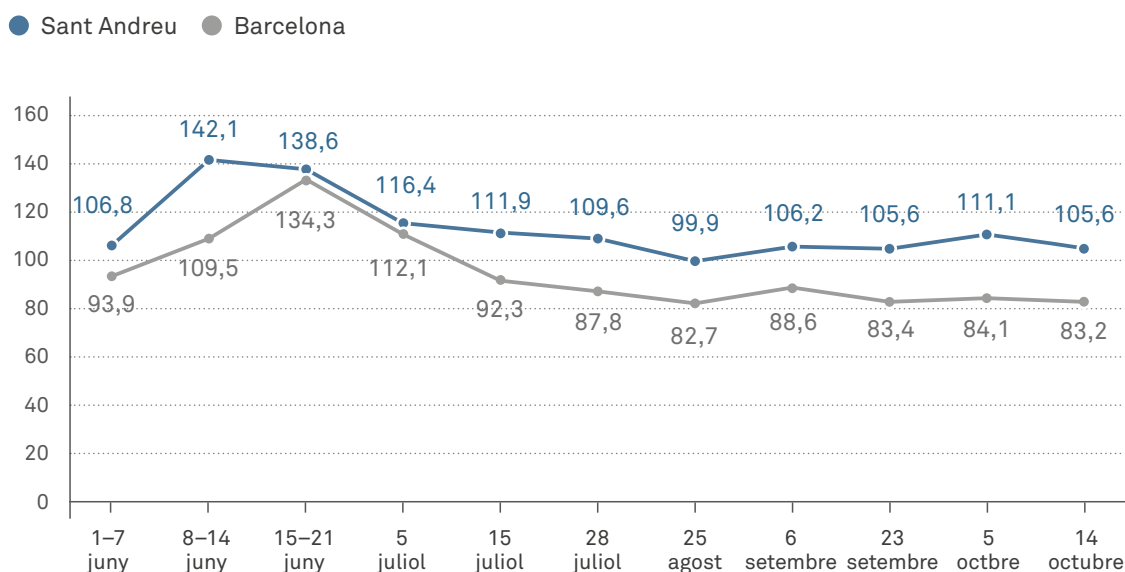

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Banc de Sabadell.

Amb un 33,7 % del total dels locals en planta baixa del Districte, el **comerç al detall** és un sector econòmic cabdal al districte de Sant Andreu. Després de l'aturada de l'activitat econòmica durant els mesos del confinament, el volum d'operacions comercials al Districte s'ha recuperat fins a superar el d'un any enrere, i **l'índex de recuperació del comerç al detall se situa en el 105,6% a 14 d'octubre de 2020, el valor més alt dels districtes i 22,4 punts percentuals superior a la mitjana de Barcelona (83,1 %).**

³ Índex de recuperació comercial: és un indicador elaborat pel Banc de Sabadell que compara el nombre de transaccions efectuades mitjançant targetes de crèdit d'un període de temps determinat, en aquest cas, els darrers 7 dies, amb les dades del mateix període de l'any anterior. Un índex superior a 100 indica que l'activitat és superior a la del mateix període de l'any anterior.

Índex de recuperació comercial al comerç al detall (% sobre el mateix període de l'any anterior)

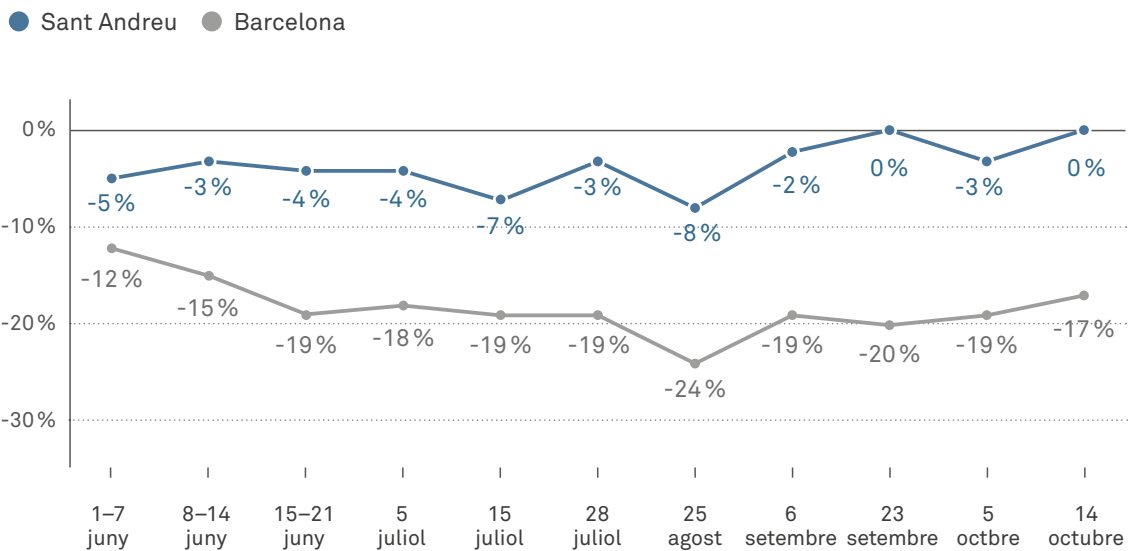
Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Banc de Sabadell.

La restauració és el sector econòmic més afectat per la crisi de la COVID-19 a causa de les mesures restrictives, amb un índex de recuperació del **42 %** a Sant Andreu que, de tota manera, es troba per sobre de la mitjana de Barcelona (34 %). Així doncs, ni a Sant Andreu ni a la ciutat **la restauració no ha recuperat encara ni la meitat del volum de transaccions del mateix període de l'any anterior.**

En relació amb els **serveis**, després d'evolucionar més favorablement que en el conjunt de la ciutat durant els primers mesos d'estiu, a 14 d'octubre l'índex de recuperació del Districte es troba en el **71,3 %, gairebé 10 punts percentuals per sota del conjunt de Barcelona (80 %).**

La **despesa mitjana (tiquet mitjà) de compra** en establiments del Districte se situa en 27 euros (calculat per períodes de 7 dies) i, després de la reducció dels mesos d'estiu, ha recuperat el valor d'un any enrere. De nou, **l'evolució del tiquet mitjà és més favorable al districte de Sant Andreu que al conjunt de Barcelona**, on el seu valor es manté un 17 % per sota del mateix període de 2019.

Evolució del tiquet mitjà de compra (tots els sectors). Variació respecte al mateix període de l'any anterior

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Banc de Sabadell.

03. Objectius generals 2021–2023 i indicadors d'entorn

A continuació enumerem els 7 objectius generals que conformen aquest Pla de Desenvolupament Econòmic de Sant Andreu 2021–2023 i que representen els focus sobre els quals el Pla vol pivotar. Per aquesta raó, els objectius s'operativitzen en **7 línies estratègiques que els despleguen i que figuren en l'apartat 4.**

Mesurarem l'impacte dels objectius generals per mitjà **d'indicadors d'entorn**. Els indicadors d'entorn són unitats de mesura que ens han de permetre monitorar l'evolució del desenvolupament socioeconòmic de Sant Andreu durant els anys d'implementació del Pla, uns indicadors que faran possible aixecar la mirada per fer una valoració més àmplia, més enllà de la prevista en els indicadors associats a cada objectiu del nostre Pla, per anar avaluant com evoluciona la situació socioeconòmica al Districte.

Línies estratègiques	Indicadors d'entorn
1. Reactivar l'economia des del territori	Evolució de la renda tributària
	Evolució de la privació material severa
2. Reactivar el comerç de Sant Andreu	Índex de recuperació comercial al Districte, a partir de les dades de despesa amb targeta de crèdit del Banc de Sabadell.
	Evolució del tiquet de compra, a partir de les dades que elabora el Banc de Sabadell.
3. Promoure els barris de la Franja Besòs	Evolució del nombre de veïns i veïnes en situació d'atur en aquests barris.
	Evolució del pes de la població en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys en aquests barris.
	Evolució del pes de la població demandant que no està en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys en aquests barris.
4. Apostar pel treball de qualitat per sortir de la crisi	Evolució del nombre de veïns i veïnes en situació d'atur al Districte.
	Evolució del pes de la població en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys al Districte.
	Evolució del pes de la població demandant que no està en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys al Districte.
	Evolució del salari mitjà al Districte

---

5. Finançar projectes que dinamitzen l'economia del Districte	Evolució dels projectes finançats mitjançant la convocatòria <i>Impulsem el que fas</i> en contrast amb l'evolució de la resta de districtes.
6. Incrementar el pes de Sant Andreu dins l'economia de la ciutat a partir de la reindustrialització de l'Eix Besòs	Evolució del nombre d'empreses instal·lades al Polígon, en relació amb el cens de 2019. Evolució de la renda tributària
7. Enfortir l'Economia Social i Solidària del districte de Sant Andreu	Evolució dels projectes aprovats a les convocatòries anuals de subvencions <i>Impulsem el que fas</i> i <i>Enfortim l'Economia Social i Solidària</i> .

---

04. Línies estratègiques, objectius i indicadors

A continuació exposem les 7 línies estratègiques sobre les quals actuarà el Pla de Desenvolupament Econòmic del districte de Sant Andreu 2021–2023, donant cabuda tant a diferents projectes/accions que, o bé s'estan projectant o estan en un estadi d'implementació inicial en el moment d'aprovació del Pla, o bé ja estan implementats però se'ls hi vol donar una nova mirada o ampliació sense que això impliqui que no es puguin incorporar nous projectes i noves accions que puguin sorgir en aquest període de vigència del Pla i que responguin a les línies estratègiques plantejades. En aquest sentit, cal tenir present que la situació actual i les incerteses futures exigiran la creació de respostes a mida de les circumstàncies.

Les línies estratègiques del Pla es concreten en 14 objectius, l'assoliment dels quals serà avaluat a través de 25 indicadors vinculats a aquests objectius. Amb relació als indicadors, cal fer esment que, quan no s'explicita el contrari, aquests es refereixen a tot el període d'execució del Pla, del 2021 al 2023, i aquells que tenen un caràcter anual estan explicitats. Respecte a aquests últims, una part significativa pren com a punt de referència de millora el 2019, donada la situació d'excepcional provocada per la crisi sanitària del 2020, i en la resta es referencia el mateix 2020 per qüestions de lògica metodològica.

LE 1. SANT ANDREU, REACTIVACIÓ ECONÒMICA DES DEL TERRITORI

Fomentar l'economia de proximitat és clau a l'hora de plantejar el desenvolupament socioeconòmic d'un territori i encara pren més rellevància quan el que cal és abordar una reactivació econòmica en una situació tan abrupta i incerta com l'actual. Des d'aquesta òptica, cal donar suport a activitats econòmiques que estan arrelades al territori i, per tant, coneixen les seves necessitats i realitats, i a les que impliquin una economia diversa i capacitat per adaptar-se, prioritzant aquelles iniciatives que contribueixen a reduir la fractura de desigualtats socioeconòmiques entre territoris i les que són complementàries al conjunt de polítiques públiques de promoció econòmica.

Objectiu 1. Promocionar iniciatives econòmiques al Districte

Aquest objectiu fa referència a impulsar, mitjançant les eines corresponents, iniciatives del districte de Sant Andreu que ja existeixen o que es valora com a necessàries que existeixin, iniciatives que poden reactivar econòmicament el Districte en clau de proximitat, ja sigui perquè responen a necessitats del territori, perquè aprofiten els seus actius, o perquè neixen del lideratge de persones o actors econòmics implicats en el desenvolupament del territori.

Projectes/Accions

Un dels projectes singulars i pioners del Districte és Sinèrgics, espai de cotreball amb retorn social, que es va iniciar el 2016 al barri de Baró de Viver i que actualment compta amb 40 *coworkers*, 21 d'ells *freelance*, i 9 projectes cooperatius, tant del Districte com d'altres zones de Barcelona. Una de les singularitats del projecte, que va ser pioner a la ciutat, és el retorn social de les iniciatives allotjades a entitats i projectes del territori com a contraprestació de l'ús dels espais de Sinèrgics. Aquesta contraprestació s'ha materialitzat en formats molt diferents: formació, tallers, suport en el disseny de materials de comunicació... Des que va iniciar la seva activitat al barri de Baró de Viver ha donat servei a un total de 146 persones emprenedores i s'han dut a terme 154 accions de retorn social. La *coworker* tipus de Sinèrgics és una dona de més de 40 anys i professional autònoma. En aquest sentit, alguns exemples d'iniciatives que es van iniciar a Sinèrgics i han que aconseguit consolidar-se generant el seu propi espai són: MésEficients (assessoria energètica), TM Gestió (gestió de residus industrials/economia circular) i Coeducació (disseny i assessorament en matèria de perspectiva de gènere a la comunitat educativa).

Es planteja **evolucionar i consolidar el model de Sinèrgics en dos vessants. D'una banda, incorporar l'assessorament empresarial a les iniciatives allotjades per tal de donar suport a la seva viabilitat i replantejar el model de retorn social perquè suposi un major valor afegit per a les entitats i el territori, des del punt de vista comunitari.**

D'altra banda, s'intensificarà **l'acostament de recursos d'emprenedoria al territori** que fins ara s'han vinculat al projecte de Sinèrgics i s'han dut a terme al barri de Baró de Viver, tot i que obert a la participació d'altres iniciatives emprenedores del Districte. En aquesta primera fase de vinculació a Sinèrgics, des de finals de 2017, s'han comptabilitzat 148 assistències de persones emprenedores en diferents activitats formatives. El nou objectiu d'acostament busca apropar aquests recursos d'emprenedoria a altres barris del Districte, a través de sessions informatives de recursos per a persones amb una idea de negoci o, per exemple, amb sessions amb casos pràctics d'emprenedoria en sectors concrets.

Finalment, es treballarà per aplicar territorialment l'estratègia de **dinamització de locals buits privats** que es preveu definir en l'àmbit de ciutat, en el sentit de prioritzar zones que és necessari dinamitzar i àmbits econòmics preferents, per donar suport a la instal·lació o ampliació d'empreses, negocis, entitats o iniciatives comunitàries.

Indicadors

- Recuperar com a mínim els nivells d'atenció i suport a iniciatives econòmiques anteriors a la crisi sanitària (2019: 415 empreses i entitats van utilitzar els serveis per a la seva consolidació; 105 veïns i veïnes van participar en serveis d'emprenedoria; i 82 residents van participar en accions d'Innovació Socioeconòmica).
- Incrementar en un 50 % les accions d'acostament de recursos d'emprenedoria i empresa al districte de Sant Andreu realitzades anualment, basant-se en les realitzades al 2019 (5 sessions).
- Dissenyar una intervenció de dinamització de locals buits en planta baixa al Districte
- Incrementar un 25 % els retorns de naturalesa socioeconòmica realitzats per projectes instal·lats a l'espai municipal de cotreball Sinèrgics, basant-se en els realitzats el 2019 (59 retorns).

LE 2. SANT ANDREU REACTIVA EL SEU COMERÇ

Aquesta línia estratègica ens remet en primera instància al Pla de xoc de suport al comerç de proximitat del districte de Sant Andreu, presentat en el Consell Plenari d'octubre de 2020. La Mesura de govern neix amb l'esperit d'impulsar i consolidar el teixit comercial de Sant Andreu després de l'impacte de la crisi sanitària. És, també, una oportunitat per ajudar a consolidar un comerç que tingui capacitat d'adaptació i de resposta a situacions futures, impulsant al mateix temps el paper de les associacions de comerciants. Es vol preservar l'important valor que representa el teixit comercial de proximitat al Districte, tant pel que fa al seu vessant econòmic com a la social.

Així mateix, també inclou plantejar accions de dinamització comercial que siguin innovadores per respondre al repte que les noves realitats de consum, que ja es perfilaven amb força abans de la crisi de la COVID-19, també estiguin incorporades quan pensem en com dinamitzar el teixit comercial.

Objectiu 2.

Desplegar les accions de la Mesura de govern de Comerç del Districte

---

L'objectiu del Pla de xoc és activar mesures i accions per ajudar a mantenir l'activitat i sostenibilitat econòmica i ocupacional del teixit comercial del Districte a través d'accions de formació, assessorament o comunicació, entre d'altres. S'articula al voltant de 4 línies estratègiques que contenen, a la vegada, 7 objectius generals:

1. Resiliència del comerç de proximitat del Districte en moments de crisi

- 1) Conèixer la capacitat del comerç del Districte de donar resposta durant la crisi sanitària.
- 2) Posar en valor la coordinació periòdica entre Districte i associacions de comerciants
- 3) Conèixer altres experiències d'èxit en altres contextos.

2. Fidelització cap al comerç de proximitat del Districte

- 4) Mostrar la riquesa comercial del Districte
- 5) Promocionar i conscienciar sobre la importància del comerç de proximitat

3. Competitivitat, innovació i digitalització

- 6) Millorar la competitivitat i la sostenibilitat del comerç de proximitat considerant l'adaptació a la situació de crisi sanitària.

4. L'associacionisme comercial com a element clau

- 7) Fomentar l'associacionisme comercial

Es poden consultar els diferents àmbits d'actuació i accions que es despleguen des de les 4 línies estratègiques a: <https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2020/10/13082855/Mesura-de-govern-1.pdf>.

Objectiu 3.

Innovar en les accions de dinamització de comerços i serveis de proximitat

---

A banda de les accions de dinamització que habitualment es duen a terme i que des de tots els agents implicats es valoren com a efectives, cal idear-ne de noves que contribueixin a la reactivació i, també, a l'adaptació del teixit comercial als nous reptes i tendències.

Projectes/Accions

En aquesta línia **es valorarà la viabilitat de les següents propostes en funció del context actual:**

- Promoure el comerç de proximitat, desenvolupant campanyes per fomentar el consum en l'àmbit local i metropolità, així com impulsar el comerç electrònic de proximitat amb la creació d'un mercat web (*marketplace*) *online*.
- Impulsar el canvi d'hàbits de consum i el consum responsable
- Fomentar les àrees de promoció econòmica urbana. Iniciar el projecte pilot APEU al carrer Gran de Sant Andreu.
- Posar en funcionament el Mercat de Sant Andreu
- Elaborar un Pla d'usos de la plaça de Masadas i entorns
- Posar en marxa la segona fase de pacificació del carrer Gran de Sant Andreu
- Iniciar la pacificació de l'avinguda Meridiana
- Impulsar accions de promoció del comerç dins dels nous plans de barris del Bon Pastor-Baró de Viver i de la Trinitat Vella.
- Estudiar la possibilitat d'elaboració d'un pla estratègic de dinamització comercial d'algun territori concret.
- Fomentar projectes de reutilització de dades obertes orientats a generar oportunitats en el petit comerç (*Open Data*, etc.).
- Seguir impulsant la renovació de la imatge exterior i l'accessibilitat del comerç (subvencions IMPU, projecte CASBA, etc.).

Indicadors

- El 100% de les propostes d'innovació explorades amb tots els agents implicats
- Dues accions innovadores de dinamització dutes a terme

LE 3. SANT ANDREU APOSTA PEL TREBALL DE QUALITAT PER SORTIR DE LA CRISI

Un dels efectes més rellevants de l'impacte de la pandèmia en clau socioeconòmica és l'increment de l'atur. El mes de setembre, Barcelona superava el llindar de les 90.000 persones d'atur registrat, fet que implicava una variació del 35 % respecte al mateix període de 2020.

En línies generals, aquesta situació ha afectat molt més a la gent jove, que arriba fins a taxes d'atur del 40%; dones, especialment pel fet que hi ha sectors d'activitat molt feminitzats que s'han evidenciat essencials amb la crisi, però que no sempre reben reconeixement i condicions dignes; persones amb nivell d'estudis bàsics; i les persones treballadores del sector Serveis, en el que destaquen personal domèstic, comerç al detall, activitats recreatives, construcció, hotels i activitats relatives al transport.

En aquest sentit, una altra cara de la mateixa moneda és la precarietat laboral. La COVID ha provocat que la contractació indefinida es redueixi amb força a Barcelona (-36,4 % de setembre de 2019 a setembre de 2020) i representa només el 18,7 % del total de contractació.

Emmarcades en el PAM, concretament en l'Eix 3. *Progrés Econòmic. Nova agenda econòmica*, així com en els ODS 5. *Igualtat de gènere*, ODS 8. *Treball digne i creixement econòmic* i ODS 10. *Resolució de les desigualtats*, i que es veuran reflectides en el futur Acord per a l'Ocupació de la Ciutat des de Barcelona Activa, el Pla d'Impuls per a l'Ocupació davant l'impacte de la COVID contempla 7 línies de mesures que han de guiar tota actuació municipal en aquest sentit.

El 2019, amb els programes i serveis ocupacionals de Barcelona Activa, es va arribar a una cobertura de la taxa d'atur del 28,1 % i es fa necessari ja no tan sols mantenir sinó incrementar aquesta cobertura i adaptar aquests recursos a les necessitats i realitats actuals. Així mateix, a banda dels barris de la Franja que tenen recursos ocupacionals específics en el seu territori com apuntem en la LE5, cal treballar per arribar a la resta de barris: Navas, el Congrés i els Indians, i la Sagrera han augmentat 2 punts el pes d'atur registrat de gener a agost de 2020 (darrera dada disponible), i 1,7 punts al barri de Sant Andreu de Palomar.

Objectiu 4.

Apropar serveis i recursos ocupacionals existents, tant els ubicats a Sant Andreu com a la resta de la ciutat, a veïnes i veïns del Districte

---

Aquest objectiu pretén, en darrer terme, ampliar la cobertura dels serveis i recursos ocupacionals a més veïns i veïnes de Sant Andreu, especialment pel que fa a aquelles persones que poden tenir més dificultat per accedir a aquesta informació i per valorar què els pot ser d'utilitat. Aquesta reducció de la distància entre el servei/recurs i la persona que el necessita fa referència tant als que es troben al mateix districte de Sant Andreu com a aquells que estan en altres equipaments de Barcelona Activa.

Projectes/Accions

El 2020, el Districte compta amb els següents recursos ocupacionals municipals, alguns dels quals es veuen afectats per la crisi de la COVID, ja que han hagut de passar a ser telemàtics o en alguns períodes s'han d'anul·lar les accions en grup d'acord amb les directrius sanitàries:

- Punt d'Orientació i Recerca de Feina de Sant Andreu, a la Biblioteca la Sagrera-Marina Clotet.
- Càpsules de Recerca de Feina BCN Treball, a la Biblioteca la Sagrera-Marina Clotet
- Programes Integrals amb Contractació (PIC), que impliquen contractes a residents per donar suport a actuacions amb impacte a la ciutadania com, per exemple, agents cívics.
- Punt d'Atenció Laboral per a Joves, amb programes de Garantia d'Èxit, al carrer Residència, 13.
- A Prop Jove, BCN Treball Joves i referent d'ocupació juvenil a l'Espai Jove Garcilaso
- Dispositius ocupacionals de Treball als Barris als centres cívics de la Trinitat Vella i del Bon Pastor (que s'abordaran específicament en la línia estratègica 5).
- Programa Mentoring +40, en diferents centres cívics i casals de barri
- PFI Auxiliar de fabricació mecànica, d'ajust i soldadura, Fundació Trinijove
- Formació digital antenes Cibernàrium, a la biblioteca Can Fabra-Ignasi Iglésias

En el següent enllaç es poden consultar les ubicacions: <https://www.google.com/maps/d/u/0/edit?mid=1SayX3Xof33vSmOcdT4B3-QSdRnY&usp=sharing>.

A banda, i en complementarietat amb aquests recursos territorialitzats, en els pròxims mesos s'haurà de materialitzar com acostar i implementar en clau territorial, si s'escau, dues de les 7 línies del Pla d'Impuls per a l'Ocupació davant l'impacte de la COVID, concretament, la del suport, orientació i acompanyament a les persones en situació d'atur o en situació precària, i el foment de la formació i millora del talent, sense perdre de vista la intensitat d'altres que ja estan incorporades en l'esmentat llistat, com són impuls de l'ocupació de qualitat i la contractació, el foment de l'ocupació juvenil i el desenvolupament econòmic de proximitat, i l'atenció als barris amb especials dificultats.

Retornant a l'objectiu d'acostament es plantegen dues actuacions. En primera instància, una **campanya de comunicació territorialitzada** d'aquests programes i serveis en diversos formats (digital, cartelleria, díptics, anuncis en mitjans del territori...) que vol incidir en tres aspectes: 1) que la persona resident tingui coneixement del ventall de recursos que té a prop seu, i que li poden donar suport en la seva recerca de feina; 2) que conegui, també, el conjunt de recursos a nivell de ciutat; i 3) que la comunicació es faci mitjançant un llenguatge planer i directe, lluny del llenguatge tècnic i especialitzat que no ajuda al coneixement i, fins i tot, de vegades pot crear barreres per accedir-hi.

La segona actuació és la **creació d'una xarxa integrada de serveis i recursos ocupacionals de Sant Andreu**. Aquesta línia es fonamenta en una de les mesures de l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic de Sant Andreu, que va ser la creació de la Taula d'Ocupació de Sant Andreu, posada en marxa el 22 de març de 2018, en la qual participen 22 entitats, associacions i serveis, inclosa l'Oficina de Treball de Sant Andreu, i que es reuneix bimensualment. Durant el primer any, es van generar les complicitats necessàries entre les entitats, quan moltes no es coneixien entre elles, a partir de saber què estaven oferint a la ciutadania en clau ocupacional. A partir d'aquí, s'han establert sinergies de col·laboració i de traspàs d'informació. S'han abordat dos monogràfics, un sobre la precarietat laboral i un altre centrat en els drets laborals de les persones no regularitzades, i s'han arribat a generar projectes comuns que han trobat font de finançament en l'*Impulsem el que fas*.

En aquest nou Pla es planteja treballar per crear un sistema de xarxa entre les entitats que prioritzi donar una resposta integrada i coordinada a les necessitats ocupacionals del territori.

Indicadors

- Recuperar, com a mínim, els nivells d'atenció del 2019 (2.188 veïns i veïnes atesos en matèria d'ocupació).
- Xarxa integrada de serveis i recursos ocupacionals del Districte creada i en funcionament.
- 4 accions anuals de difusió de serveis i recursos ocupacionals realitzades al districte de Sant Andreu.

Objectiu 5.

Implementar noves intervencions ocupacionals al districte de Sant Andreu

---

En línia amb l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic, que va incorporar nous recursos ocupacionals al Districte com ara el Punt d'Orientació i Recerca de Sant Andreu, les Càpsules de Recerca de Feina BCN Treball, el programa per a joves amb malestar psicològic, i el programa per a majors de 40 anys Mentoring+40, així com la constitució de la Taula d'Ocupació de Sant Andreu, en aquest nou Pla es continua apostant per implementar noves intervencions al Districte que donin resposta a les necessitats que la situació actual està demanant.

Projectes/Accions

Per una banda, el districte de Sant Andreu comptarà amb una **programació estable de sessions de sensibilització i d'assessorament en grup, i també atencions individuals d'una advocada laboralista del Punt de Defensa de Drets Laborals de Barcelona Activa**. A aquestes sessions s'hi podrà dirigir qualsevol persona que tingui dubtes sobre la seva situació laboral, i també les entitats o centres formatius les podran sol·licitar per a col·lectius específics.

Una altra necessitat que s'ha fet evident amb la crisi de la COVID-19 és la bretxa digital, que afecta especialment a persones que ja pateixen situacions de vulnerabilitat, i a les quals la manca de competències digitals fa encara més difícil l'accés a processos de recerca de feina. A l'oferta formativa digital que ofereix des de fa temps l'Antena Cibernàrium a la Biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra, **s'incorporarà una nova Antena al nou espai de formació digital del Canòdrom de la Meridiana**.

Indicadors

- Incrementar el 50 % de veïns i veïnes de Sant Andreu assessorats/ades-informats/ades en drets laborals (segons indicadors del 2020).
- Incorporació de càpsules d'alfabetització digital en l'oferta formativa d'Antenes Cibernàrium.

LE 4. SANT ANDREU PROMOU ELS BARRIS DE LA FRANJA BESÒS

Si en la introducció de la LE 4 fèiem referència a la sotragada que la crisi de la COVID està provocant en el mercat de treball, aquesta s'accentua més quan ens trobem amb barris que abans de la crisi ja mostraven unes vulnerabilitats destacables: la Trinitat Vella, amb un atur abans de la crisi de 6 punts percentuals per sobre la mitjana del Districte; un atur de llarga durada que supera en tots els barris el 30 % i que en el cas de Baró de Viver se situa un 1,5 % per sobre del de Districte; i uns nivells de formació sense estudis/estudis primaris/EGB que en els tres barris de la Franja se situaven en: el Bon Pastor -30,19 %; Baró de Viver 38,12 %; i la Trinitat Vella 34,12 %, quan la mitjana del Districte és del 22,15 %.

És obvi que en aquests barris cal continuar treballant intensivament en programes que impliquin un acompanyament i una tutorització, una proposta formativa adaptada tant pel que fa a les competències com als continguts més professionalitzadors, amb una prospecció i intermediació laboral en funció dels perfils professionals.

Objectiu 6.

Dissenyar i executar accions d'impuls de l'activitat econòmica als barris amb rendes més baixes, en el marc del Pla de Barris

---

El nou Pla de Barris 2021–2024 impulsarà, com ja va succeir en l'anterior període, programes per generar noves oportunitats en diferents àmbits entre els quals trobem els d'ocupació, impuls econòmic i economia social, centrant-se en aquelles necessitats que no estan cobertes i sempre des de la complementaritat i adaptació al col·lectiu, en coordinació amb la resta de polítiques d'ocupació i desenvolupament local d'aquests barris.

Projectes/Accions

En el moment de redacció de l'actual Pla, el Pla de Barris ha definit de forma genèrica per a tots els barris que les prioritats en matèria de promoció econòmica serien **fomentar l'activitat econòmica i l'ocupació** per tal de treballar per revertir les desigualtats d'aquests barris que són, a la vegada, els que presenten taxes més altes d'atur, menys població amb estudis superiors i menys activitat socioeconòmica present al territori. El context de crisi social i econòmica fa encara més necessària una actuació en aquest àmbit. En aquesta edició s'intensificarà el treball amb el comerç de proximitat i l'activació de plantes baixes, i se seguirà apostant per enfortir i impulsar les empreses i els projectes econòmics de proximitat, arrelats al territori.

La definició de les noves línies de treball i la concreció en accions es treballarà en diàleg i coproducció amb el teixit social i comunitari de cadascun dels barris, com ja es va fer en el Pla de Barris anterior. El procés de participació començarà la tardor de 2020 i acabarà a finals d'any per poder començar a desplegar el nou Pla amb les accions consensuades a partir del gener de 2021.

En el període 2021–2024 del Pla de Barris l'abordatge serà el següent: en el cas de la Trinitat Vella es dotarà d'un nou Pla de Barris amb un desplegament integral i intensiu; i els barris del Bon Pastor i Baró de Viver tindran un desplegament estructural i de manteniment.

Així mateix, aquests barris compten amb la figura d'una tècnica de proximitat que té l'encàrrec de connectar programes, serveis i mesures municipals de desenvolupament local amb les que també té el teixit social i comunitari. Aquesta connexió es farà a través de la detecció de necessitats, informació de recursos i derivació als mateixos si s'escau, així com el disseny i l'execució d'intervencions.

Cal esmentar la XARSE, Xarxa de Resposta Socioeconòmica, que al Pla de Barris dona resposta ràpida a aquelles persones que arran de la crisi de la COVID i per diferents motius (manca d'informació, de competències digitals, de comprensió de llenguatge burocràtic o d'accés a Internet...), necessiten un assessorament i/o acompanyament per accedir als recursos i ajuts existents. Es complementa amb assessorament sobre drets laborals, educació en economia bàsica i trobades de suport emocional. En data de tancar el document hi ha un punt d'atenció a la Trinitat Vella i es treballa per obrir pròximament un dia a la setmana a Baró de Viver.

Indicadors

- Una Xarxa de Resposta Socioeconòmica (XARSE) creada i en funcionament
- Dissenyar i executar un conjunt d'accions en els barris de Pla de Barris del Districte

Objectiu 7.

Potenciar l'ús dels dispositius d'inserció laboral existents al Bon Pastor-Baró de Viver i a la Trinitat Vella per part de les veïnes i dels veïns d'aquests barris

---

La combinació de l'actual situació socioeconòmica, juntament amb els perfils de vulnerabilitat d'una part significativa de veïns i veïnes d'aquests barris, fa imprescindible maximitzar l'ús d'aquests dispositius d'inserció laboral d'atenció personalitzada situats en aquests barris i que es dirigeixen a persones en situació de recerca de feina o de precarietat laboral, a través d'una metodologia adaptada als perfils i necessitats de cada persona.

Projectes/Accions

El projecte Treball als Barris de Barcelona Activa, programa cofinançat pel SOC i l'Ajuntament de Barcelona, té dos dispositius —amb dues figures tècniques cadascun— als barris de la Trinitat Vella, al Centre Cívic de la Trinitat Vella i als barris del Bon Pastor-Baró de Viver. Són dispositius que tenen un arrelament important en el territori, ja que hi són presents des del 2010 i 2013, respectivament. Des d'una mirada integrada i flexible ofereixen:

- Assessorament personalitzat per a la recerca de feina
- Formació en diverses àrees i sectors d'activitat per a la qualificació professional amb pràctiques a les empreses, així com carnets professionals.
- Espais de recerca tutoritzats
- Tallers de curta durada sobre temàtiques i habilitats per tenir èxit en el procés de recerca de feina.
- Formació en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i en el desenvolupament de competències personals i socials per a la recerca de feina.
- Intermediació laboral a ofertes de feina
- Prospecció d'empreses per identificar oportunitats d'ocupació en funció dels perfils

Totes les persones residents en aquests barris poden participar en totes les actuacions del projecte, i és la seva tècnica referent l'encarregada de consensuar un itinerari personal per accedir al mercat de treball. El 2019 s'han atès 412 veïnes i veïns entre els dos dispositius ocupacionals, de les quals 161 s'han inserit. A octubre de 2020 s'havien atès 275 persones.

Aquests dispositius treballen estretament amb les entitats del territori com, per exemple, la col·laboració que en el seu moment es va fer amb l'Esfera a la Trinitat Vella per formar joves en temes d'electricitat i oferir pràctiques fent l'adequació dels llums de Nadal a LED, que cada any se segueixen utilitzant en el guarniment de Nadal. La seva ubicació estratègica i la seva consolidació en el temps fan que siguin un element clau, juntament amb la resta de teixit d'entitats ocupacionals d'aquests barris.

La potenciació d'ús vindrà determinada per 2 dels projectes/actuacions descrits en l'objectiu 7: la campanya de comunicació territorialitzada i la creació d'una xarxa integrada de serveis i recursos ocupacionals de Sant Andreu.

Les convocatòries del projecte Treball als Barris són anuals i, per tant, estan condicionades a disponibilitats pressupostàries.

Indicadors

→ 400 persones d'aquests barris ateses cada any en aquests serveis

LE 5. SANT ANDREU FINANÇA PROJECTES QUE DINAMITZEN L'ECONOMIA DEL DISTRICTE

Des de l'òptica del desenvolupament local de proximitat és bàsic donar suport a projectes nous o existents que busquen millorar la situació socioeconòmica dels barris des de l'expertesa del seu projecte i del coneixement i capital relacional del seu territori. Molt sovint, aquests projectes estan impulsats per una tipologia d'entitats que difícilment podria tirar endavant aquestes iniciatives sense el suport financer públic.

**Objectiu 8.
Finançar projectes que promouen l'economia dels barris del Districte**

Impulsem el que fas és l'eina més potent de la que disposem per aconseguir fer realitat aquest objectiu. Aquestes subvencions van dirigides a projectes arrelats al territori que, des de la complementarietat amb programes i serveis municipals, fomenten l'ocupació, l'emprenedoria i l'empresa, la instal·lació d'activitat econòmica en plantes baixes buides, la Innovació Socioeconòmica, el turisme responsable, la innovació social i digital, i els models agroalimentaris sostenibles. A banda de les condicions econòmiques de finançament a les que fèiem referència anteriorment, una de les seves singularitats és que cada projecte compta amb la figura d'un/a tècnic/a de desenvolupament de proximitat que fa seguiment del projecte, que resol dubtes i connecta amb altres instruments disponibles, i que fa visites in situ per conèixer millor el funcionament a partir del qual s'elaboren informes per objectivar l'avaluació. També es demana una memòria tècnica a meitat de projecte, a banda de l'habitual al final de tipus justificatiu, que permet revisar el seu funcionament i tenir temps per si cal fer algun ajustament.

En els següents enllaços es poden consultar exemples de la convocatòria 2018⁴ i 2019⁵.

⁴ https://ajuntament.barcelona.cat/santandreu/pla-desenvolupament-economic/ca/noticia/7-projectes-de-promocio-economica-impulsats-a-sant-andreu_771103.

⁵ https://ajuntament.barcelona.cat/santandreu/pla-desenvolupament-economic/ca/noticia/impulsem-10-projectes-de-promocio-economica-a-ojectes-de-promocio-economica-comencen-a-sant-andreu_901072.

Projectes/Accions

Un dels instruments de finançament municipal per donar suport a projectes que dinamitzin l'economia de proximitat de barris i districtes és la convocatòria anual de subvencions *Impulsem el que fas*. Una de les singularitats d'aquest instrument és que el percentatge a finançar pot arribar fins el 80%, amb uns màxims que han anat des dels 40.000 € als 50.000 €, que l'entitat rep en el moment de la resolució definitiva, així com un sistema de seguiment i avaluació durant tot el procés. També s'organitzen, a cada districte, tallers formatius especialment adreçats a entitats amb escassa experiència en la gestió de subvencions públiques. Des de la seva 1a edició el 2017 fins a l'actualitat els indicadors d'aquesta tipologia de finançament han estat els següents:

Anualitat	Projectes subvencionats amb impacte al districte de Sant Andreu	Pressupost total finançat
2017	10	224.092 €
2018	7	149.109 €
2019	10	244.065 €
2020	17	335.373 €

L'evolució a l'alça reflecteix la iniciativa del territori i el suport als actors del territori o a iniciatives que impacten en matèria de desenvolupament econòmic als set barris del Districte. En el moment actual és més important que mai donar suport als actius que estan arrelats al territori.

Una de les singularitats que s'està valorant al districte de Sant Andreu per a la convocatòria 2021 és incloure en la modalitat d'instal·lació d'activitat en locals buits iniciatives socioeconòmiques vinculades a quioscos que estan en desús i que siguin, al mateix temps, elements de dinamització social i comunitària.

Des d'una altra perspectiva, però complementària, treballar des del territori i per al territori requereix receptivitat per identificar propostes que, amb un bon assessorament i acompanyament, podem sumar en la reactivació econòmica del Districte.

Indicadors

→ Entre 7 i 17 projectes finançats anualment amb impacte a Sant Andreu, per un total d'entre 150.000 € i 350.000 €/anuals.

Objectiu 9.

Detectar i acompanyar noves iniciatives que impulsin l'economia del Districte

---

A banda de l'instrument al qual fèiem referència en l'objectiu anterior, una finalitat clara quan parlem de posar en valor els actius que impulsin l'economia del Districte és precisament la detecció d'aquests actius i, en funció del seu estadi de maduresa, possibilitar el seu acompanyament i connexió amb altres recursos que els puguin fer créixer o consolidar, siguin subvencions o participació en programes formatius diversos, alhora que connectar amb altres iniciatives similars o complementàries del Districte i també de la ciutat.

Des de 2017, amb del desenvolupament de l'estratègia de proximitat com a manera de promocionar el potencial endogen del districte de Sant Andreu, hem detectat i acompanyat diverses iniciatives, una quinzena d'elles de base comunitària, destacant especialment les relacionades amb la costura, que s'han connectat amb el programa de professionalització del tèxtil *RevESStim*. Destaquem també, per la seva singularitat, un banc d'objectes de Baró de Viver, que es va vincular a la subvenció d'activació de locals buits per tal que es pogués materialitzar.

Projectes/Accions

Un dels actius del desenvolupament local de proximitat és la **detecció d'iniciatives d'impuls socioeconòmic que té el territori**. Aquesta detecció es fa efectiva per diversos canals, mitjançant els tècnics i les tècniques de barri, els i les caps de projecte de Pla de Barris, i la participació en els espais de governança en els que conflueixen diferents operadors municipals i representants de teixit social i comunitari. D'altra banda, i donat que al districte de Sant Andreu tenim la figura de les tècniques de proximitat que estan ben referenciades en els territoris, sovint la pròpia iniciativa contacta amb aquestes tècniques.

El següent pas és l'**assessorament**, sempre en termes de viabilitat. En funció de l'objectiu i la maduració del projecte, aquest assessorament pot tenir diverses arestes, entre les quals hi podem trobar l'acompanyament per ajudar a la maduració de la proposta, la derivació a recursos municipals, o la connexió amb altres projectes similars o complementaris del territori.

Indicadors

→ Entre 5 i 10 projectes detectats/informats/assessorats anualment

LE 6. SANT ANDREU INCREMENTA EL SEU PES DINS L'ECONOMIA DE LA CIUTAT A PARTIR DE LA REINDUSTRIALITZACIÓ DE L'EIX BESÒS

Els polígons industrials de l'Eix Besòs inclouen la Verneda Industrial, al districte de Sant Martí; Torrent de l'Estadella, al Bon Pastor, del districte de Sant Andreu; Montsolís, que comparteixen el districte de Sant Andreu i Sant Adrià del Besòs; i la Verneda, a Sant Adrià del Besòs. Segons el darrer cens elaborat l'any 2019, en el cas del districte de Sant Andreu aquest actiu industrial es tradueix en 449 empreses, que representen el 60,7 % del total de les 739 que hi ha al conjunt de polígons. Les naus buides representen en total el 12,4 %, el 18 % d'elles a Torrent de l'Estadella i el 10 % al Bon Pastor.

Hi ha un pes important de la indústria manufacturera (metall, arts gràfiques, plàstic, químic...) i del comerç a l'engròs al conjunt dels polígons de l'Eix Besòs i, si posem el focus en els polígons que es troben en el Districte, podem arribar a vincular les especialitzacions següents:

- Bon Pastor: química/venda i reparació de vehicles de motor
- Torrent de l'Estadella: metal·lúrgia
- Montsolís: comerç a l'engròs productes alimentaris/arts gràfiques

El 91 % de les empreses tenen 50 treballadors/ores o menys i, una dada molt important a nivell d'impacte territorial, és que el 60 % de les persones treballadores dels polígons de l'Eix Besòs viuen als barris i ciutats veïnes (en el cas de Sant Adrià del Besòs).

L'existència d'activitat industrial al Districte implica, entre altres bonances, una relació econòmica amb altres serveis comercials i de serveis del territori, la generació d'ocupació estable i de qualitat, i ser un pol d'innovació i transferència tecnològica.

En darrer terme destacar que la zona industrial demanda també millores en les infraestructures, en l'urbanisme i en la mobilitat.

Informació actualitzada: <https://empreses.barcelonactiva.cat/web/poligons-eix-besos>.

El *Barcelona Green Deal* marca en clau de sostenibilitat una de les mesures de la prioritat 5, Economia Circular i de Valor, l'**Ecodistricte del Besòs**: *Desenvoluparem l'Eix Besòs com a nou eix verd de la ciutat, per donar un nou impuls a l'activitat econòmica i l'ocupació vinculades a l'activitat industrial innovadora (indústria 4.0) i a la transició ecològica*. Aquest Ecodistricte del Besòs ha de ser un espai catalitzador d'activitat econòmica, innovació, coneixement i talent "verds". Per articular aquest mesura, es considera el pol econòmic del nord com un espai per aglutinar les pimes industrials que aposten per la nova indústria 4.0 i per l'Economia Verda i Circular, que són generadores d'ocupació de qualitat i valor afegit.

Per tant, els objectius que seguidament es constaten tenen com a context de referència l'Ecodistricte del Besòs.

Objectiu 10.

Ampliar i reactivar iniciatives vinculades a l'Economia Verda i Circular de proximitat

---

El districte de Sant Andreu compta amb diverses iniciatives vinculades a l'Economia Verda i Circular de proximitat, especialment en l'àrea del polígon industrial del Bon Pastor, per bé que no exclusivament, un actiu aquest que es basa en la pròpia l'activitat econòmica d'alguns agents del territori, així com en el procés que fan servir per aconseguir objectius operacionals com el reciclatge, la reutilització i la redistribució, el manteniment i la reparació d'equips, l'ús de fonts d'energia renovables i eficients, el consum col·laboratiu, la remanufactura, i l'ecodisseny, entre d'altres. Aquests objectius que poden contribuir a fer d'aquest tipus d'economia una marca de territori i una manera d'entendre la reactivació econòmica.

Projectes/Accions

En aquest capítol cal **cercar o donar suport a la instal·lació de noves iniciatives** en aquest tipus d'economia i **possibilitar espais relacionals conjunts entre les iniciatives** existents, que les reforcin a elles mateixes, i que generin actuacions innovadores des de la col·laboració, explorant la possibilitat de la creació d'un pol d'Economia Verda i Circular del Districte.

En aquest sentit, la transformació del solar de l'antiga Mercedes, d'uns 90.000 metres quadrats, ha de ser l'impuls per situar el polígon del Bon Pastor i Torrent de l'Estadella com a referent de l'Economia Verda i Circular en clau metropolitana. Caldrà treballar de la mà de tots els agents implicats per tal que aquesta oportunitat d'actuació de ciutat serveixi per vertebrar urbanísticament els barris del Bon Pastor i de Sant Andreu de Palomar, dotar d'equipaments al barri, així com garantir l'activitat econòmica amb un perfil vinculat als sectors ja mencionats.

Així mateix, i seguint la línia de l'Economia Verda i Circular, es treballen diversos projectes embrionaris que enllacin aquesta activitat vinculant-la, també, a la inserció laboral de col·lectius vulnerables.

Un dels projectes singulars que s'inclou en aquest objectiu és la **Nau Vila Besòs**, projecte impulsat pel districte de Sant Andreu i per Barcelona Activa a finals del 2018, que vol fomentar l'economia col·laborativa entre les entitats que hi allotgen el seu material: compartir idees, recursos, formacions, actuacions... per optimitzar-les, així com oferir formació en Economia Circular per a entitats i veïns i veïnes. A l'octubre de 2020, 53 entitats formen part del projecte de Nau Vila Besòs, amb un volum d'ús de l'espai d'emmagatzematge de 386 m³, que correspon a un 69% d'ocupació de la capacitat total. Durant el 2019, s'ha contactat amb 289 entitats per informar-les del projecte i 85 entitats han visitat presencialment la Nau. S'han concretat 50 cessions de materials municipals com, per exemple, generadors d'electricitat, 44 entitats han rebut materials sobrers de les grans fires de la ciutat, s'ha cedit l'espai de la Nau a les entitats en 12 ocasions, i s'han realitzat 7 tallers formatius d'Economia Circular. S'ha participat, a més, en 6 esdeveniments i fires del Districte. En una primera fase, s'han concentrat els esforços en donar a conèixer la Nau al teixit social i associatiu del Districte i ara, que hi ha prou massa crítica, cal definir un Pla de dinamització de la Nau en clau d'Economia Col·laborativa i Circular, que implica augmentar el nombre d'entitats per optimitzar al màxim els m³ disponibles i, especialment, continuar incrementant el nombre de cessions de materials entre entitats i l'ús de l'espai de taller, sigui per fer reparacions o per a intercanvi de coneixements.

Així mateix, ja es treballa amb la **possibilitat d'afegir nous usos a la Nau, complementaris als existents, per potenciar el seu vessant de promoció socioeconòmica**. Algunes línies de treball estan vinculades a la creació d'un laboratori d'Economia Circular, un espai de distribució de mercaderies d'última milla o un projecte d'impuls de repartiment a domicili sostenible. Aquestes línies de treball i aquelles noves que es plantegin es treballaran amb tots els actors implicats.

Indicadors

- 5 accions de promoció de l'Economia Verda i Circular de proximitat realitzades
- Redissenyar el projecte de Nau Vila Besòs per donar-li un nou impuls en clau d'economia circular de proximitat:
  - Arribar al 90 % d'ús de l'espai d'emmagatzematge
  - Augmentar en un 60 % el nombre d'accions de col·laboració entre entitats, en referència el 2019 (12 cessions i préstecs).
  - Dissenyar una programació estable de formació, en format presencial i digital

Objectiu 11.

Acostar recursos a les empreses del polígon industrial per enfortir el teixit empresarial industrial

---

La crisi de la COVID-19 sembla que, fins al moment, ha tingut un impacte relatiu sobre els polígons de l'Eix Besòs, ja que l'activitat industrial i logística s'ha demostrat molt resilient, especialment pel que fa al sector químic, farmacèutic, matèries plàstiques i alimentari. Sí que han canviat, en canvi, les demandes de les empreses, de tal manera que han crescut determinats serveis que ofereix Barcelona Activa: tràmits municipals, cooperació empresarial, digitalització... i se n'han reduït d'altres: gestió del talent, activitats en fires...

Aquest objectiu es tradueix en informar i acostar recursos, programes i serveis a les empreses del polígon vinculats a millorar la competitivitat empresarial, promoure l'atractivitat de l'espai industrial, fomentar la cooperació i la innovació, i treballar la sostenibilitat en l'activitat productiva i de serveis.

Projectes/Accions

El ventall de projectes/accions d'aquest objectiu implica posar a disposició de les empreses dels polígons des de **serveis d'informació i tràmits municipals fins a la gestió del talent (contractacions, pràctiques), assessorament en el finançament i la internacionalització, fins al servei de localització de naus i solars disponibles per a ampliacions o noves instal·lacions**. Així mateix, també suposa el foment de la cooperació i la innovació, possibilitant la **connexió entre empreses, l'assistència a fires i l'accés al servei d'innovació, prototipatge i impressió 3D**. I des del punt de vista de la sostenibilitat, **l'assessorament en la Responsabilitat Social Corporativa, els Plans d'Igualtat, l'eficiència energètica i l'Economia Circular**.

Indicadors

- Mantenir el nombre d'empreses instal·lades segons el cens de 2019

Objectiu 12.

Dinamitzar un espai de trobada de les administracions vinculades als polígons industrials en clau metropolitana a l'entorn Besòs

---

Actualment, al districte de Sant Andreu està constituït el Grup de Millora del Polígon, taula de treball que dona suport a l'activitat industrial i a la mobilitat de la zona del polígon i entorns. Està representada per les veïnes i els veïns, personal tècnic municipal, les empreses, grups polítics i sindicats. En aquest espai s'han posat en comú, especialment, temes urbanístics, d'infraestructura i de mobilitat.

Projectes/Accions

El plantejament de la dinamització industrial requereix aixecar la mirada del territori i debatre sobre elements comuns que són clau per mantenir i potenciar l'activitat industrial. El districte de Sant Andreu es planteja **dinamitzar l'establiment d'uns espais de trobada entre les diferents zones industrials en clau metropolitana a l'entorn Besòs**. Des d'aquesta mirada territorialment àmplia, cal analitzar fortaleses i oportunitats, així com debilitats i amenaces, per mirar de trobar des del que ens és comú fins a les respostes singulars necessàries per enriquir l'estratègia, així com les mesures per enfortir l'activitat econòmica en zones industrials.

Indicadors

- Dues trobades anuals de les administracions vinculades als polígons industrials a l'entorn Besòs.

LE 7. SANT ANDREU ENFORTEIX L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

El darrer cens elaborat per l'Ajuntament de Barcelona ens indica que Sant Andreu compta amb 243 iniciatives d'Economia Social i Solidària (ESS). De les que, des del punt de vista legal, es reconeixen com a tals, destaquen 137 associacions, 57 cooperatives, 16 fundacions i 14 societats laborals. Pel que fa a la resta, que no recull el marc legal corresponent, destaquen les 6 iniciatives de gestió ciutadana i comunitària d'equipaments públics, 4 grups de consum agroecològic i 4 bancs del temps.

D'altra banda, el districte de Sant Andreu té la XES⁶, que acull més d'una vintena d'iniciatives del territori que treballa per promoure, fer visible, intercooperar, enxarxar i enfortir l'Economia Social i Solidària al Districte. Així mateix, la XES forma part de les xarxes locals que amb aquests mateixos objectius hi ha a tot Catalunya. Compta amb un local, Can XES, al recinte de la Fabra i Coats.

La FESC, Fira d'Economia Social i Solidària de Catalunya, s'ha celebrat des dels seus inicis el 2012 al districte de Sant Andreu, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, el districte de Sant Andreu i la XES. És un esdeveniment que, any rere any, ha anat creixent tant pel que fa al nombre d'iniciatives expositores (més de 200 el 2019), d'activitats de molt diversa índole (100 al 2019), com a nombre de visitants (14.000 al 2019) fins a convertir aquest espai anual de trobada en un referent de l'Economia Social i Solidària a Catalunya i, també, en un referent per al districte de Sant Andreu.

I, en darrer terme, no hem d'oblidar que les iniciatives sociempresarials de l'ESS són generadores d'ocupació estable i de qualitat, i són més resilents en una situació de crisi econòmica com l'actual. Per tant, en clau reactivació l'ESS és un agent important a tenir present.

Objectiu 13.

Posicionar el districte de Sant Andreu com a pol de l'Economia Social i Solidària de la Barcelona Nord

---

Amb els actius expressats en l'apartat anterior i amb voluntat tant del teixit d'ESS com del mateix Govern municipal, es vol treballar per posicionar el districte de Sant Andreu com a referent de la Barcelona Nord d'aquest tipus de conceptualització i vivència de l'economia, com ho és el districte de Sants-Montjuïc en el vessant Sud de la ciutat, amb qui la XES ja treballa colze a colze. Aquest posicionament enfortiria no sols a les iniciatives del Districte, sinó que les projectaria a nivell ciutat i, des d'un plantejament més genèric, el concepte i praxi de l'ESS en el seu conjunt.

Projectes/Accions

El Districte compta amb una Taula d'Economia Social i Solidària creada el 2013 en la qual participen: entitats de comerç just, entitats d'inserció sociolaboral, cooperatives, un/a representant de la Xarxa d'Economia Solidària (XES), representants d'eixos comercials, el/la conseller/a d'Economia Social i Solidària, la/el referent tècnic/a d'Economia Social i Solidària, el/ la referent tècnica de comerç i el/la referent de proximitat de Barcelona Activa.

---

⁶ <https://xes.cat/sant-andreu>.

Cal reactivar aquest espai i **definir un Pla de Treball 2021–2023 de la Taula d'Economia Social i Solidària de Sant Andreu** en el que participin el màxim d'actors del territori per aconseguir la màxima representativitat.

Altrament, es vol **continuar donant suport a la celebració anual de la Fira d'Economia Social i Solidària de Catalunya**, des del punt de vista d'infraestructures, econòmic i de comunicació.

Coincidint amb la **Capitalitat Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021 a la ciutat de Barcelona**, es projecta la **celebració d'algun esdeveniment al districte de Sant Andreu i l'enxarxament de les iniciatives que té el territori amb aquest esdeveniment mundial**.

Es continuarà treballant amb les cinc iniciatives tèxtils identificades per a la seva professionalització mitjançant el programa específic *RevESStim* el tèxtil: grup de dones de la Trinitat Vella, Espai Coneix del Bon Pastor, Las Magas, La Soste i Centre Cívic de la Trinitat Vella.

Indicadors

- Ampliar el nombre de membres de la Taula d'ESS (base 2020)
- Dues accions de suport a la FESC dissenyades i executades
- Nombre d'iniciatives vinculades a la Capitalitat Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021

Objectiu 14.

Oferir serveis i recursos específics per a l'assessorament/formació/promoció/consolidació de projectes d'Economia Social i Solidària

---

InnoBA⁷, el centre per a la Innovació Socioeconòmica de Barcelona situat a Can Jaumandreu, ofereix activitats, serveis especialitzats, recerca, formació i espais d'experimentació i incubació, en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària (ESS) i la Innovació Socioeconòmica. Es tracta d'un equipament que s'adreça tant a aquelles persones i organitzacions que volen tenir un primer contacte amb l'Economia Social i Solidària, com a les que ja tenen projectes en marxa. En la definició d'aquest objectiu s'acostaran recursos per enfortir l'Economia Social i Solidària del districte de Sant Andreu.

Projectes/Accions

Una de les qüestions que ha d'abordar el **Pla de Treball de la Taula d'Economia Social i Solidària** al que fem referència en l'apart anterior és, precisament, l'operativització d'aquest objectiu. Dins l'àmplia oferta d'InnoBA, a banda de la comunitat d'incubació la InnoBAadora, el Punt d'Acollida i Orientació i la Coagenda que fa d'altaveu d'esdeveniments, trobem els següents serveis i programes que es relacionarien amb aquest objectiu 13:

- Activitats formatives per a la superació de reptes durant i post-COVID-19, per a la millora de competències i per enfortir les organitzacions, una part també en format virtual, sigui en directe o accessibles en qualsevol moment.
- Servei especialitzat i personalitzat per a la reactivació per l'impacte de la COVID-19 en relació amb ajuts econòmics, temes jurídics, finançament, comunicació, gestió i organització d'equips.
- Programes específics segons estadi de maduració dels projectes, col·lectiu o sectorial

---

⁷ w28.bcn.cat/innoba/es.

Així mateix, també la mateixa XES, duu a terme activitats informatives, d'assessorament i acompanyament.

I per donar resposta a aquest objectiu es pot treballar en quatre focus:

1. Determinar canals de difusió per a les persones residents en general de promoció de l'ESS i de visualització d'aquest teixit al Districte.
2. Validar i assegurar que totes les novetats de programes i serveis arriben a totes les organitzacions d'ESS del Districte.
3. Reservar activitats d'InnoBA, si hi ha prou massa crítica, per a organitzacions d'ESS del districte de Sant Andreu per tal d'aprofitar l'espai de trobada per enfortir l'enxarxament.
4. Valorar quines activitats poden desenvolupar-se al territori amb prou massa crítica perquè siguin sostenibles.

Donar suport a l'edició anual de la Fira d'Economia Social i Solidària del districte de Sant Andreu.

Indicadors

- 100 veïns i veïnes del Districte assessorats/ades–formats/ades en ESS
- 25 entitats o empreses ateses en ESS per a la creació i/o consolidació dels seus projectes.

05. Recursos econòmics

Els recursos econòmics associats en l'execució del conjunt d'accions contingudes en el Pla seran, com a mínim, de 9.300.000 € per al període 21–23. Tanmateix, aquests recursos podran ser objecte de modificacions en funció de dos factors:

1. L'ús dels serveis de Barcelona Activa per part dels veïns i de les veïnes de Sant Andreu
2. Les disponibilitats municipals pressupostàries anuals

06. Governança i seguiment

La implementació del primer Pla de Desenvolupament Econòmic del districte de Sant Andreu es va acompanyar de la definició d'un model de governança en tot el procés del Pla: l'elaboració, la posada en marxa, el seguiment i l'avaluació. Tot i que amb algunes adaptacions que s'han anat fent en els quatre anys de l'anterior Pla, amb l'objectiu de millorar dinàmiques i resultats, els espais de governança i seguiment que s'han plantejat per a l'actual Pla de Desenvolupament Econòmic 2021–2023 són essencialment els següents:

Espai de Lideratge: creació d'una Unitat de Promoció Econòmica de Sant Andreu

Seria l'evolució del grup motor que es va iniciar amb el Pla anterior plantejat com un espai municipal de coordinació entre els diferents operadors municipals de forma transversal. La Unitat de Promoció Econòmica de Sant Andreu vol fer un pas més enllà i ser un instrument per a la creació d'una política de promoció econòmica integrada amb la participació de totes les àrees vinculades a aquesta promoció al districte de Sant Andreu, que s'implementi de forma coherent i efectiva.

Espais de Coproducció i Cocreació

Són espais existents en el si dels quals té sentit integrar aquesta mirada de disseny i/o execució d'actuació de concretes dins la seva dinàmica habitual o espais nous que es poden crear específicament per coproduir un projecte o actuació concreta dins el Pla. Ens referim a espais com el Consell de Comerç, la Taula d'Economia Cooperativa, Social i Solidària, la Taula d'Ocupació i el Grup de Millora del Polígon. Aquests espais són, al mateix temps, espais de rendició de comptes i estan explicitats en l'apartat següent:

Espais de rendició de comptes: Consell de Comerç, Taula d'Economia Cooperativa, Social i Solidària, Taula d'Ocupació, Grup de Millora del Polígon i Sessió Plenària del Consell del Districte

Des de l'òptica d'espais de rendició de comptes, en aquests espais s'informa periòdicament de l'estat d'execució del Pla i s'incentiva que els/les agents que hi participin avaluin el grau de compliment de les línies estratègiques, al mateix temps que es fa un seguiment de la implementació dels projectes i es recullen propostes.

Aquests espais, impulsats des del Districte, són:

- Consell de Comerç, òrgan consultiu i de participació ciutadana del districte de Sant Andreu en l'àmbit del comerç. El conformen la regidora, les associacions i eixos comercials del territori, i els i les representants dels partits polítics. Es reuneix un mínim de dues vegades a l'any.

- Taula d'Economia Cooperativa, Social i Solidària, taula de treball en la qual participen les entitats del sector d'Economia Cooperativa, Social i Solidària del territori, majoritàriament de la XES de Sant Andreu, amb la missió de desenvolupar i fomentar un conjunt de programes i activitats de suport a aquest sector.
- Taula d'Ocupació, espai coliderat entre el Districte i Barcelona Activa, d'intercanvi i coordinació de projectes ocupacionals, amb l'objectiu de fomentar el coneixement entre les diferents iniciatives que hi ha al territori, l'intercanvi d'experiències i metodologies amb les persones professionals implicades en els projectes, la complementarietat i la coordinació de les accions que es porten a terme al Districte. Es reuneix bimensualment, amb la participació de 22 entitats, associacions i serveis del territori.
- Espais de trobada entre les diferents zones industrial en clau metropolitana a l'entorn Besòs. Des d'aquesta mirada territorialment àmplia, analitzar fortaleeses i oportunitats, així com debilitats i amenaces, per mirar de trobar des del que ens és comú fins a les respostes singulars necessàries per enriquir l'estratègia i les mesures per enfortir l'activitat econòmica en zones industrials.
- Sessió Plenària del Consell de Districte, que amb caràcter anual presentarà un informe sobre el grau d'execució de les mesures del Pla, així com dels principals focus d'intervenció del Pla en l'any següent.

Les dades i la informació actualitzada es podran consultar al web habilitat per al seguiment i coneixement del Pla: <https://ajuntament.barcelona.cat/santandreu/pla-desenvolupament-economic/ca>.

